

VEAS SELVKOST AS
Bjerkåsholmen 125
3470 SLEMMESTAD

Saksbehandler, innvalgstelefon
Oda Felix Sønslie, 32266803

Midlertidig tillatelse til å motta og prosessere fett-slam ved Veas

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Vestfjorden Avløpssekskap (Veas selvkost AS, heretter kalt Veas) midlertidig tillatelse til å motta og prosessere fettslam.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 70 000,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av berørte parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Vi viser til søknad mottatt 02.07.2021 fra Veas om midlertidig tillatelse til mottak og prosessering av fettslam i kategori 3 iht. *Forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum* (Animaliebiproduktforskriften).

Bakgrunn

Veas er et stort, industrielt avløpsrensaneanlegg som behandler avløpsvann for kommunene Oslo, Bærum og Asker. Avløpsrensaneanlegget består av prosessene mekanisk primærrensing, kjemisk sekundærrensing og biologisk tertiærrensing før rensset avløpsvann ledes til Oslofjorden. Veas har utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann gitt i medhold av forurensningsloven, med Statsforvalteren som forurensningsmyndighet.

Veas etablerte i 2019 mottak for septikslam fra eierkommunene og får jevnlig henvendelser om de kan motta fettslam fra næringsvirksomheter i regionen.

Søknad

Avløpsslammet ved Veas sitt avløpsrensaneanlegg gjennomgår anaerob fermentering hvor det produseres biogass som benyttes som fornybart drivstoff. Reststoff (bioest) hygeniseres og avvannes til Veas-jord som brukes i landbruket. Rejektvannet fra reststoff renses for nitrogen og

ledes til Oslofjorden. Ifølge egenkontrollrapportering for 2021 har Veas hatt en nitrogenrensegrad på 72,1% og fosforrensegrad på mer enn 90%.

Veas har nå søkt Statsforvalteren som forurensningsmyndighet om tillatelse til å motta og prosessere fettslam fra eksterne leverandører for en periode på 6 måneder. Fettslam i kategori 3 regnes som lavrisikomateriale og kan tillates å bli benyttet i matkjeden som fôr til matproduserende dyr. Det omfatter blant annet dyr eller deler av dyr egnet for konsum, men som av ulike grunner ikke skal benyttes til konsum. Fettslam er hentet fra suge- og spylebiler ved tømning av fettutskillere og annen oppsamling av fett fra næringsmiddelindustri og spisesteder. Mengde fettslam mottatt er estimert til én billeveranse på 13 til 20 m³ per virkedag.

Veas har behov for å opparbeide kunnskap og erfaring om utfordringer ved mottak og prosessering av fettslam på eget anlegg, før de eventuelt utvikler og anskaffer et permanent mottak. Hensikten med et midlertidig mottak er å innhente egen erfaring om drift og påvirkning på slamstrengens prosesser.

Høring

Statsforvalteren i Oslo og Viken har sendt søknaden på høring til berørte parter, offentlige organer og myndigheter, og organisasjoner som ivaretar allmenne interesser. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider.

Vi mottok tre høringsuttalelser i saken, og de er oppsummert under.

Øvre Bjerkås Vel opplever to hovedutfordringer ved å bo nærme Veas sitt anlegg; lukt og støy. De opplever at Veas kontinuerlig jobber for å begrense luktproblematikken, og setter pris på tiltakene som har blitt gjort/gjøres. De siste seks månedene har statistisk støy fra biogassanlegget økt, og blitt et reelt daglig problem for flere av husstandene. Dette har blitt adressert til Veas, som jobber med lydreduserende tiltak. Øvre Bjerkås Vel forutsetter at det er et testanlegg, og hvis det blir aktuelt med permanent anlegg så blir det en ny høringsrunde. Videre er en forutsetning for høringsuttalelsen at dersom økt lukt eller lydproblematikk skulle vise seg å bli en utfordring som følge av det midlertidige fettslam-anlegget, vil velforeningen endre standpunkt. Det forutsettes også at transportfrekvensen holdes til nivået som er beskrevet, samt at det skjer innenfor normal arbeidstid og ikke før klokken 07 om morgenen.

Bartosz Uzieblo kommenterer at tiltaket vil medføre økt tungtransport langs Eternitveien. Denne veien er allerede høyt belastet av tungtransport, uten fysisk skille mellom myke trafikanter og øvrig trafikk. Økt trafikk vil medføre større risiko for farlige situasjoner/ulykker langs strekningen. Videre er det bekymring vedrørende trafikken skal gå gjennom boligområde eller via Bjerkås Næringspark.

Kystverket har ingen vesentlige merknader til saken.

Virksomhetens kommentarer til høringsuttalelsene:

Øvre Bjerkås Vel har fremsatt bekymring vedrørende støy og lukt fra Veas i forbindelse med fettslam-mottaket, men har ingen innvendinger mot etablering av et fettslamanlegg som er plassert

inne i dagens fjellanlegg. Vi kan bekrefte at søknaden omfatter et midlertidig anlegg plassert inne i dagens fjellanlegg for en angitt periode, og vi er innforstått med at en eventuell utvidelse og/eller forlengelse av aktiviteten vil kreve ny søknad. Transport av fettslam skjer i lukkede tankbiler og omfatter én leveranse per dag som vil skje på dagtid.

Bartosz Uzieblo har fremsatt bekymring vedrørende økt trafikkbelastning på strekningen fra Slemmestadveien til krysset Eternitveien/Bjerkåsholmen. Veas har hatt trafikkutredning og det er i dag beregnet en trafikkbelastning på 4920 personturer med bil per dag på strekningen til og fra Eternitveien. Den planlagte leveransen av fettslam med én bil per dag på dagtid i en periode på 6 måneder, vil i liten grad påvirke dagens trafikkbelastning. Vi vil også i vår transportavtale med transportør påse at de overholder veitrafikkloven og at de benytter Eternitveien via næringsparken for adkomst til det planlagte fettmottaket inne i fjellet på Veas.

Kystverket har ingen innvendinger.

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis etter forurensningsloven § 11 og fastsetter vilkårene etter § 16 i samme lov, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, jf. §29.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg, jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.2.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Mottak og prosessering av fett-slam vil føre til økt belastning på avløpsrensaneanlegget, som kan føre til økt forurensningsfare i form av utslipp av urensset avløpsvann med innhold av organisk stoff, bakterier, miljøgifter og tungmetaller

Utslipp til vann

Mellomlagring av fettslam (biorest) skal foregå på en asfaltert plate med et tilknyttet asfaltert areal for håndtering og transport av slammet. Det er kun hygienisert og stabilisert biorest som skal mellomlagres. Mellomlagringsplaten er omkranset av betongvegger, slik at overvann fra omkringliggende områder ikke renner inn på området.

Veas har allerede tillatelse til utslipp av avløpsvann til indre Oslofjord (datert 17.10.2008). Etablering av mottak – og prosessering av fettslam skal ikke medføre nedgang i rensesgrad for renseanlegget.

Utslipp til luft

Lukt

Veas vurderer at den samlede konsekvensen av det midlertidige mottaket vil være liten da anlegget etableres innendørs i fjellet.

Virksomheten skal ikke medføre luktulempere av betydning for naboer.

Støy

Det planlagte midlertidige mottaket skal ikke ha noen utendørs støykilder.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Vi viser til § 18 om alminnelige krav til aktsomhet.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at naturmangfold i liten grad berøres av tiltaket legger Statsforvalteren til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Vurdering etter vannforskriften

Tiltaket er en del av Indre Oslofjord (Vann-Nett ID 0101020601-C). Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og dårlig kjemisk tilstand.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. Statsforvalteren mener at det på bakgrunn av resipientens størrelse og miljøtilstand, og med forutsetning at tiltaket gjennomføres som beskrevet i søknaden, vil det ikke foreligge en vesentlig risiko for forringelse av miljøtilstanden i vannforekomst.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i § 4 - § 6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god tilstand til god tilstand.

Statsforvalteren vurderer at tiltaket som omsøkt med fastsatte vilkår ikke vil medføre en varig «forringelse» av vannforekomsten. Statsforvalteren er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Samfunnsmessige hensyn

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs - avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal blant annet legge til rette for høy utnyttelse av avfallet. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall. Statsforvalteren vurderer at VEAS sitt midlertidige mottak kan gi kunnskapsgrunnlag om mottak av fettslam og på sikt bidra til å utføre en viktig samfunnsoppgave, og at aktiviteten er i tråd med de nasjonale målene for avfallshåndtering. Statsforvalteren mener det er viktig at fettslam utnyttes som en ressurs. Bioresten som blir produsert i biogassanlegget kan brukes som gjødsel. I tillegg kan biogass fra slammet erstatte energi fra andre ikke-fornybare energikilder som naturgass, olje og kull, og dermed bidra til reduserte utslipp av klimagasser.

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Vestfjorden Avløpssekselskap midlertidig tillatelse til mottak og prosessering av fettslam.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§11 jf. 29. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i §16, i samme lov.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vilkår for midlertidig tillatelse

Statsforvalteren gir Veas midlertidige tillatelse (dette dokumentet, tillatelsesnummer: 2022.0772.T) til mottak og prosessering av fettslam på fastsatte vilkår:

- Tillatelsen gjelder i en periode på 6 måneder fra oppstart av prøvedrift. Hvis tillatelsen ikke har blitt benyttet innen 2023 må virksomheten søke om tillatelse på nytt.
- Det forutsettes at det utarbeides rutiner og tiltak for å minimere belastningen på avløpsrensaneanlegget.
- All forurensning er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte vilkår, plikter tiltakshaver å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostander.
- Veas skal registrere og dokumentere hvor store mengder fettslam som mottas og hvor store mengder rensset rejeaktvann som slippes på avløpsrensaneanlegget. Utslippsmengder skal oppgis i pe BOF₅ og vannmengder i m³.

- Veas skal ta prøver av rensset rejektivann før dette slippes på avløpsrenseanlegget for å dokumentere at dette ikke inneholder tungmetaller eller organiske miljøgifter som er av betydning for renseprosessen ved avløpsrenseanlegget eller for resipienten Oslofjorden.
- Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og andre relevante forskrifter til disse lovene. Dette innebærer at det skal utarbeides en miljørisikovurdering, jf. internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 6. På bakgrunn av miljørisikovurderingen skal virksomheten utarbeide tilhørende planer og tiltak, samt en beredskapsplan. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som anleggsvirksomheten til enhver tid representerer.

Virksomheten skal også avvikshåndtere brudd på forurensningsregelverket i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene og vurdering og iverksetting av tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt. Dette skal dokumenteres skriftlig.

Virksomheten skal sende sluttrapport til Statsforvalteren i Oslo og Viken innen seks uker etter prøvedrift. Sluttrapporten skal evaluere gjennomføringen av tiltaket.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr dato 17.08.2022. Vi varslet mellom gebyrsats 5 og 4, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Gebyrsats 5 tilsvarer kr. 70 000,-, og gebyrsats 4 tilsvarer kr. 105 000,-. Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 5 kommer til anvendelse i denne saken. Veas skal betale kr 70.000 for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Oda Felix Sønslie
rådgiver

Kopi til:

Øvre Bjerkås Vel
KYSTVERKET
Veas v/Per Torp
Bartosz Uzieblo

Postboks 1502

6025

ÅLESUND